

①

Viigo
Kohonen
?

**KIELITEORIA, VIERAIDEN KIELTEN OPETUS
JA KIELITAIDON TESTAUS**

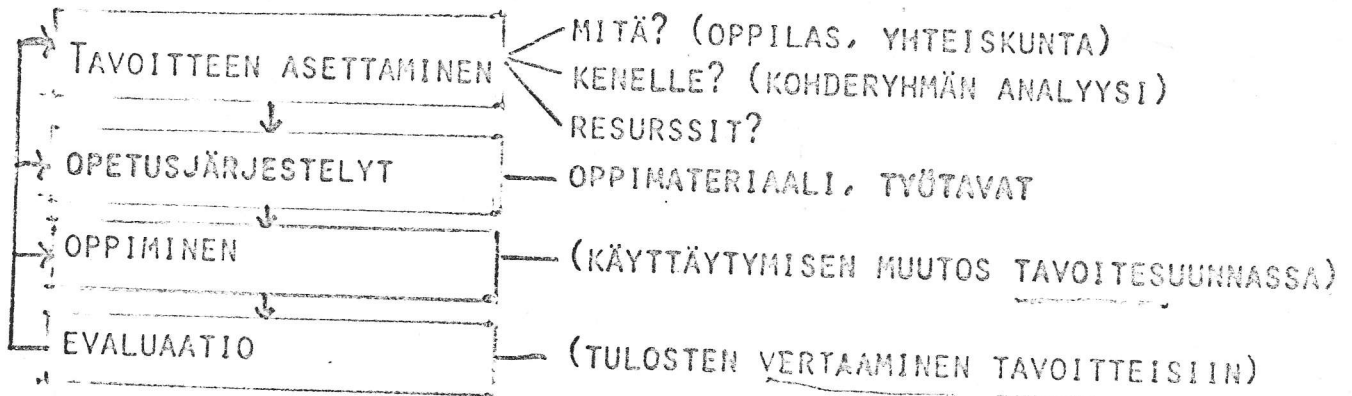
1. EVALUAATIO OPETUSTAPAHTUMASSA
2. 20. VUOSISADAN KOLME KIELITEORIAN PÄÄSUUNTAUSTA:

- TRADITIONAALINEN
- STRUKTURALISTINEN
- PRAGMAATTINEN (TRANSFORMAATIOTEORIA JA SOSIOLINGVISTIikka)

Chomsky 1965

1970 - Hayes

1. EVALUAATIO OPETUSTAPAHTUMASSA:

TESTAUKSELLA SIIS ILMEISIÄ YHTEYKSIÄ SEKÄ KIELITEORIAAN ("MITÄ KIELEN OSAAMINEN ON"), ETTÄ OPETUS- JA OPPIMISTEORIOIHIN - NÄITÄ ON TARKASTELTAVA YHDESSÄ. KIELITEORIA - TAVOITTEIDEN MÄÄRITTELY, KIELEN KUVAUSTEN TUOTTAMINEN, YHTEYDET OPPIMATERIAALIN TUOTANTOON.

2. KIELITEORIA, KIELTEN OPETUS JA TESTAUS

KIELITEORIA	OPPIMISTEORIA	OPETUSMENETELMÄT	TESTAUS
TRADITIONAALINEN KIELIOPPI		KIELIOPPI- KÄÄNNÖS- MENETELMÄ	KÄÄNNÖKSET
STRUKTURALISMI	BEHAVIORISMI	AUDIO-LINGVAALINEN	MONIVALINTA
PRAGMAATTINEN	KOGNITIIVINEN	KOMMUNIKATIIVINEN	INTEGRATIIVISIA TESTEJÄ

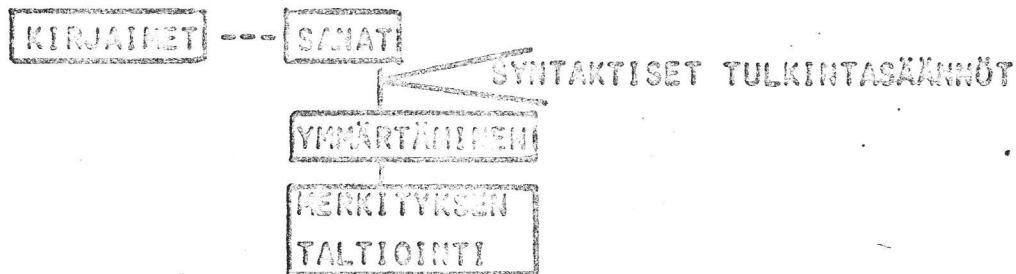
1. TRADITIONAALINEN KIELTENOPETUS: TAVOITTEENA KIRJOITETUN KIELEN YMMÄRTÄMINEN JA TUOTTAMINEN. TESTITYYPPEJÄ: TÄYDENNYSTENTÄVÄT, KÄÄNNÖSKOKEET JA AINEET. OPETUKSEN VINOUTUMINEN NÄIDEN "PREPPAAMISEEN"; MITTAUKSEN RELIABILITEETTI ALHAINEN, VALIDITEETTIONGELMIA EI POKDITTU.

- PSYKOLINGVISTINEN KOMPETENSSI: "STRATEGIAT"

LUETUN YMMÄRTÄMINEN: KAKSI STRATEGIAMALLIA

- PERÄKKÄINEN KÄSITTELY, "HIERARKINEN", "SERIAALINEN" MALLI:

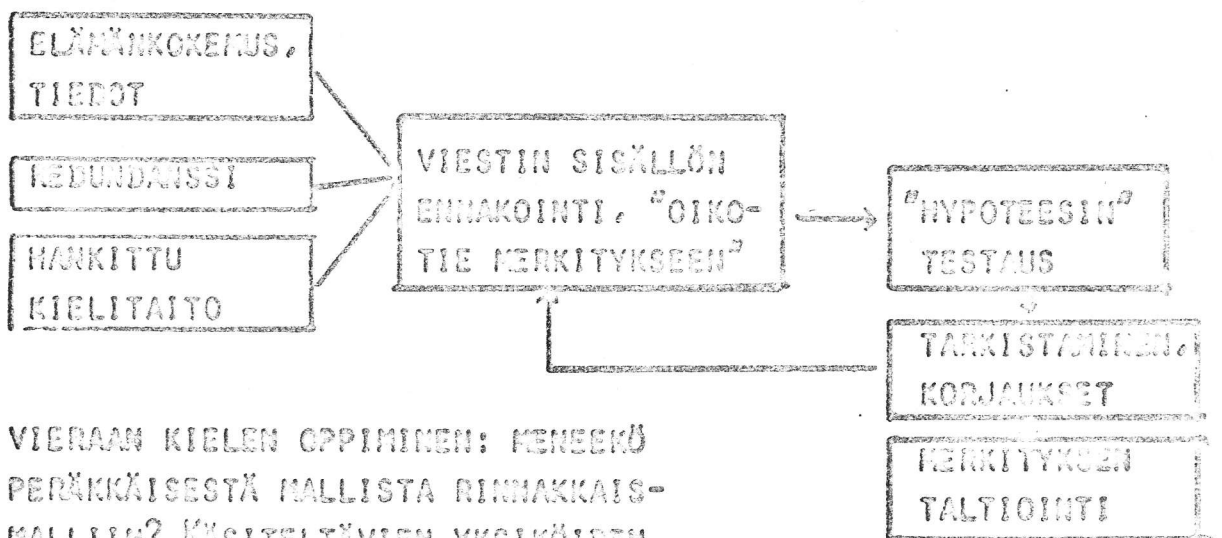
KIELELLINEN AINEISTO KÄSITELLÄÄN "TASO" KERRALLAAN, "ALHAALTA YLÖS"

- RIIHAKKAINEN KÄSITTELY, "HETERARKINEN", "PARALLEELINEN" MALLI:

PYRKIMYS MERKITYKSEN NOPEAAN YMMÄRTÄMISEEN YHDISTÄMÄLLÄ KIELEN "TASOJA" SAMANAIKAISEEN KÄSITTELYYN, "YLHÄLTÄ ALAS": VIESTINTÄ-TILANTEESTA JA KIELEN RAKENTEESTA JOHTUVAN REDUNDANSSIN HYVÄNKÄYTTÖ, MERKITYSSISÄLLÖN ENNAKOININEN MUODOSTAMALLA SITÄ KOKEVIA "HYPOTEESIEJA"

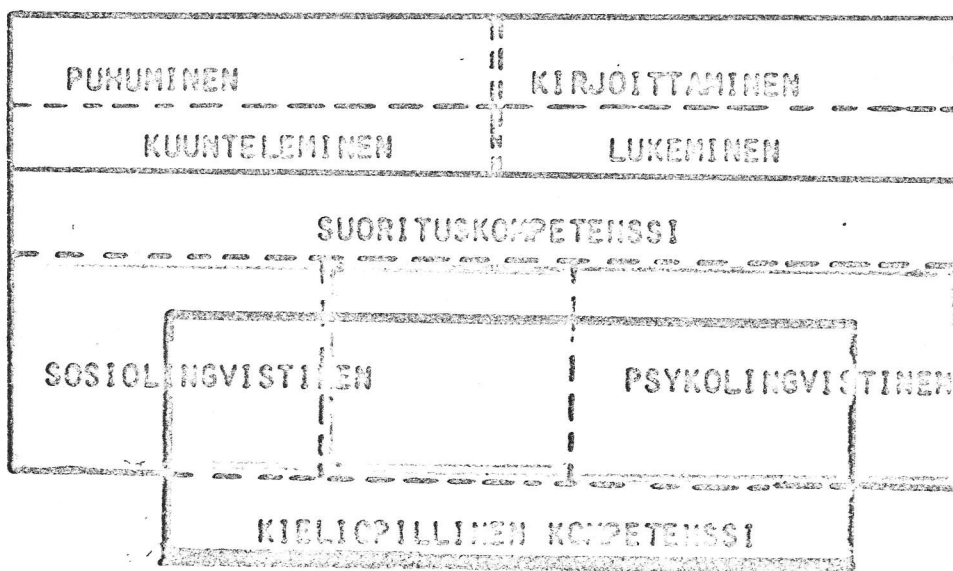
REDUNDANSSI: PRAGMAATTINEN, TEKSTIN SISÄINEN, KIELEN SYSTEMAATTISESTA RAKENTEESTA JOHTUVA: TULKINTAVINJEIDEN VERKOSTO, PERUSTUU TOIDENNÄKÖISYYTEEN

- VIERAAN KIELEN OPPIMINEN: MENEKÖ PERÄKKÄISESTÄ MALLISTA RIIHAKKAIS-MALLIIN? KÄSITELTÄVIEN YKSIKÖIDEN KOKO KASVAA SAMOIN.

GOODMAN: LUKEMINEN ON SELEKTIIVISTÄ TOIMINTAA, SILLE ON OMINAISTA VINJEIDEN VALIKOINTI ENNAKOINTIEN PERUSTEELLA, AINEISTON KÄSITTELYSSÄ TENDYT ALUSTAVAT RATKAISUT TARKISTETAAN. TEHOKAS LUKIJA EI ANALYSOI KOKO AINEISTOA, VAAN PYRKII VINJEIDEN PERUSTEELLA OIKEISIIN "ARVAUKSIIN".

KOMMUNIKATIIVISEN KOMPETENSSIN KÄSITTEESTÄ:

- KIELIOPILLINEN KOMPETENSSI: ILMAISUN KORREKTIUS (FONOLOGIA, MORFOLOGIA, SYNTAKSI, SANASTO JA IDIOMIT, TEKSTILINGVISTIikka: TEKSTIN SIDOSTEISUUS)
- SOSIOLINGVISTINEN KOMPETENSSI: ILMAISUN HYVÄKSYTTÄVYYS
 PUHUNAN ROOLIT: KUKA - KENELLE
 VIESTINTÄTILANNE: MISSÄ, MILLOIN
 AIHEPIIRI: MISTÄ PUHUTAAN
 KIELEN FUNKTIOT: MITÄ HALUTAAN TEHDÄ KIELEN VÄLITYKSELLÄ
 → ASIATEEDON VÄLITTÄMINEN
  - ÄLYLLISET ASEENTEET (MM. VÄITTELY, VARMUUS, LUPA)
  - EMOTIONAALISET ASEENTEET (MM. MIELIHYVÄ, YLLÄTYS, HUOLI)
  - MORAALISET ASEENTEET (MM. PAHEKSUNTA, ARVOSTAMINEN)
  - VETOAMINEN (MM. SUOSTUTTELU, KÄSKEMINEN, VAROITTAMINEN)
  - SOSIAALISTAVA FUNKTIO (KULTTUURISIDONNAISET ILMAISUT, MM. TERVEHTIMINEN, ANTEEKSIPYYNNÖT, OHJITTELUT)
- SUORITUSKOMPETENSSI: KONTAKTIN YLLÄPITO, "SUJUVUUS", MYÖS EI-VERBAALINEN VIESTINTÄ: EILET, ILJSET)

ANALYYTTISTEN TESTIEN VALIDITEETTI: 1. KÄSITEVALIDITEETTI: TAUSTALLA OLETUS KIELEN RAKENTEESTA SYSTEMAATTISENA JÄRJESTELMÄNÄ, JOKA MUODOSTUU ERI TASOISTA JA TAIDOISTA; "DISCRETE-POINT"-HYPOTEESI.

2. SISÄLTÖVALIDITEETTI: KIELEN OSASTEN ERISTÄMINEN JA KUVAUS ERI TASOILLA ON ERÄÄNLAINEN "SISÄLLYSLUETTELO" KIELESTÄ, JOSTA TESTATTAVAT KOHTEET VOIDAAN POIMIA - KESKITTYMINEN "ONGELMIIN" MITTAUKSEN TALOUDELLISUUSYISTÄ.

3. EMPIIRINEN VALIDITEETTI: ERI-LAISTEN KIELITESTIEN KORRELOINTI - KORKEA KORRELAATIO KRITERIESTIIN ANTAA EMPIIRISTÄ TUKEA TUTKITTAVAN TESTIN VALIDITEETILLE DISCRETE-POINT -AJATTELU: SAMAN "TAIDON" SISÄISSÄ TESTEISSÄ KORKEAT KORRELAATIOT, MUTTA TAITOJEN VÄLISTEN KORRELAATIOIDEN TULISI OLLA ALHAISEMPIA.

RELIABILITEETTI: MITTAUKSEN TARKKUUDEN VAATIMUS KESKEINEN - "OBJEKTIIIVISEN" MONIVALINTATEKNIIKAN SUOSIMINEN (VRT "OBJEKTIIIVISUUS" (A) OSIoidEN/ TEKSTIEN VALINNASSA, (B) OSIoidEN LAADINNASSA, DI TRAKTOREIDEN VALINNASSA/LAATIMISESSA, SEK. (C) OIKEASTA VASTAUKSESTA PÄÄTETTÄESSÄ - VASTA NÄIDEN "SUBJEKTIIIVISTEN" RATKAISUJEN JÄLKEEN ON KORJAAMINEN "OBJEKTIIIVISTA").

TOINEENPANOKELPOISUUS: HYVIN TOIMIVIEN MONIVALINTATESTIEN LAATIMINEN ON VAIKEAA JA TÄRKEISSÄ KOKEISSA OLISI VOITAVA SUORITTA A OSIoidEN ESIKOKEILUJA KOHDEJOUKOSSA; VRT MYÖS "PAPERISOTA" KOULUKOKEISSA. KORJAAMISEN "HELPPOUS" (ATK) ON SILTI TÄRKEÄ ETU, MUTTA SIITÄ EI SAISI TULLA MITTAUSTEKNIIKKOJEN KEHITYSTÄ RAJOITTAVA TEKIJÄ

KRITIIKKIÄ: 1. TESTIEN KEINOTEKOISUUS JA "PINTAPUOLISUUS", ARVAUSMAHDOLLISUUS 2. KIELITAIIDOSSA KOKONAISUUS SUUREMPI KUIN OSIEN SUMMA - IRRALLISET OSIOT EIVÄT ANNA TODELLISTA KUVAA KYVYSTÄ KÄYTTÄÄ KIELTÄ 3. NORMATIIVINEN "STANDARDIKIELEN" ASENNE - ON VAIN YKSI OIKEA/"PARAS" VASTAUS 4. LUOVUUS VAILLE HUOMIOTA, VALINTA TESTIN LAATIJAN ASETTAMISTA VAIHTOENDOISTA 5. KONTEKSTIN MERKITYS KIELEN PROSESSOINNISSA (REDUNDANSSI) VAILLE HUOMIOTA 6. TARKAISTUSVAIKUTUS OPETUKSEEN EI KOVINKAAN SUOTAVA, JOS OPETUKSEEN KESKITYYTÄÄN LIIAKSI MONIVALINTATEKNIIKAN VASTAAMISEN "PREPPAAMISEEN"

STRUKTURALISMI

KIELITEORIA: KIELEN ANALYYSI ERI "TASOIHIN" (FONOLOGIA, MORFOLOGIA, SYNTAKSI), KIELITAIDON PIRSTOMINEN ERILLISIIN OSATAITOIHIIN:

"TAIDOT"	RESEPTIIVINEN		PRODUKTIIVINEN ALUE	
	KUULLUN YMMÄRTÄMINEN	LUETUN	SUULLINEN VIESTINTÄ	KIRJALLINEN
FONOLOGIA	XXX		XXX	
MORFOLOGIA	XXX	XXX	XXX	XXX
SANASTO	XXX	XXX	XXX	XXX
SYNTAKSI	XXX	XXX	XXX	XXX

TESTAUS: ANALYYTTINEN, IRRALLISTEN OSIEN TESTAUS YKSI KERRALLAAN, MONI-
VALINTATEKNIIKAN KOROSTUS ("DISCRETE-POINT" -TESTAUS):

FONEEMIEROTTELU: SHIP - SHEEP - SHIP; SHE WAS WASHING THE BABY.
SHE WAS WATCHING THE BABY.

SANASTO: THE OLD WOMAN WAS TOO _____ TO PUSH THE DOOR OPEN.

(A) HARSH (B) SINCERE (C) FEEBLE (D) NIMBLE

SYNTAKSI: MARY _____ IN LONDON SINCE 1960.

(A) IS LIVING (B) HAS LIVED (C) LIVED (D) LIVES

KANTAOSAAN MAHDOLLISIMMAN VÄHÄN KONTEKSTIA, TAUSTALLA VAATIMUS
SIITÄ, ETTÄ TESTIN LAATIJAN ON TIEDETTÄVÄ, MITÄ OSIO MITTAA.
KONTRASTIIVISEN ANALYYSIN MERKITYKSEN KOROSTAMINEN: LADO (1951):
"TESTAA ONGELMIA, NIIN TESTAAT KIELEN OSAAMISTA".

LUETUN JA KUULLUN YMMÄRTÄMISTEHTÄVISSÄ MYÖS KOKONAISVALTAISEMPIA
SISÄLTÖKOHTIEN TAJUAMISTA MITTAAVIA OSIOITA, MONIVALINTATEKNIikka.